

SON MAKALESİ TÜRKİYE'DE EĞİTİM FELSEFESİ SORUNU

Prof. Dr. Selâhattin Ertürk

Eğitim felsefesini bazıları tanımlamışlar, bazıları tanımdan kaçınmayı yeğ tutmuşlardır. Eğitim felsefesi denilebildiği gibi, Eğitimde felsefe, Eğitim için felsefe, Eğitim ile ilgili felsefe gibi yaklaşımlar da söz konusudur. Fakat her hal ve kârda, üzerinde durulan eğitimidir; ona yönelik olan ise felsefedir. Kuşkusuz hem felsefenin hem eğitimin neliği üzerinde durmak ve tutarlı tanımlara varmak gerekirse de, önce Eğitim Felsefesi tanımı ile başlamak yerinde olacaktır.¹

Hem ürün, hem sürece dikkatle bakıldığında denilebilir ki, eğitim felsefesi, ürün olarak "eğitim edegenliklerini kılavuzlamada ve uygulamaları değerlendirmede temel alınan değerler bütünü ve sayılılar dizgesi; süreç olarak ise, bu değerler ve sayılıların eleştirel bir biçimde sürekli inceleyerek eğitimde "tüme" ulaşma uğraşdır.

Eğitim felsefesini böyle bir anlayışla yansıttıktan sonra, şimdi felsefe ve eğitim kavramları üzerinde durabiliriz: Bu kavramların, özellikle felsefenin, tanımlanmasında ortaya çıkan zorluklardan ötürü denilebilir ki, her felsefeci kendi anlayış ve tanımının geçerliliğini varsaymış ve bu çerçeve içinde çalışmalarını sürdürmüştür. Ancak bireysel yaklaşımlar yerini toplumsal çabalara bıraktığı ölçüde temel kavramların tanımında ortak bir anlayışın gerekliliği artmış ve artmaktadır.

Gene süreç ve ürün olarak felsefe için şöyle bir tanımlı önerebiliriz:² Süreç olarak, derleyebildiği bütün bilgileri yorumlayarak ve yeniden örgütleyerek, yöneldiği gerçeği veya görüngüsünü bütünlüğü içinde kavrama girişimi; bir yandan da bilgi yöntem ve değerlerin kaynaklarını, "ne" liklerini ve önemlerini inceleme çabası olarak anlaşılabilir. Kavrama ve inceleme çabalarının sürekli ve eleştirel bir biçimde gözden geçirilmesi de gene süreç olarak felsefenin kapsamı içindedir.

* Bu makale 19-21 Kasım 1986 tarihlerinde ODTÜ ve Ankara Üniversitesince düzenlenen "Türkiye 1. Felsefe-Mantık-Bilim Tarihi" sempozyumunda sunulmak üzere hazırlanmıştır.

1. Philip H. Phenix, ed., **Philosophies of Education** s. 4.
2. S. Ertürk, **Diktacı Tutum ve Demokrasi**, ss. 133-134.

Ürün olarak ise, süreç olarak felsefenin biçimlendirebildiği ve kişinin bir karar dayanağı gibi kullandığı dirik bir değerler, “genel inançlar, ilkeler ve tutumlar bütünü” gibi anlaşılabilir. Bir türlü tamamlanma ve duruklaşma bilmeyen bu bütün, kişinin dünya görüşünün esasını oluşturur. Felsefenin yeni olgular keşfetme peşinde olmadığı ve belli bir felsefi “hakikatler bütünü” bulunmadığı hatırd tutulursa, felsefi sürecin biçimlendirdiği felsefi üründeki içeriğin, kültürün diğer alanlarından ayıklanmış, yani “arınmış”, malzemeye dayallığı anlaşılır. Bu ürün, felsefi sürecin daha sonraki analizci ve eleştirel el atmalarına açık kalır: Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılıyor ki, ürün olarak felsefenin içeriği, bir yandan da, süreç olarak felsefenin analizci ve eleştirel etkileriyle sürekli bir yenileşme süreci içerisinde. Böylece felsefi süreç, insan yaşantısının tümüne dönük, fakat kişinin güç ve olanakları ile sınırlı olduğu ve bütün bunlar da değişim içinde bulunduğu için felsefe (ürün olarak), sürekli bir oluşum ve gelişim içinde değişikliğe uğrayıp durmak zorundadır. Bu yüzden de felsefenin dayanıklı yanı Russel’in da belirttiği gibi, yanıtlarında değil sorularındadır.

Eğitim kavramına geldiğimizde, “Eğitim nedir?” sorusunu yanıtlamanın oldukça güç ve tartışmaya açık olduğunu görmekteyiz. Eğitim sözcüğünün sürekli olarak çok farklı anlamlarda kullanılıyor olması yaygın iletişim aksamalarına ve anlaşmazlıklara yol açmıştır. Çeşitli çevrelerin, şimdiye dek ortaya konulabilen değişik tanımlardan sadece birini benimseyerek diğerlerini yadsır ya da yok farzeder tutumları sorunu daha da büyütüştür.

Gene de, Türkiye’de 1970’lerde ortak bir tanıma ulaşmak üzere sarfedilen çabalar tamamen etkisiz olmamıştır.³ Bu girişimin ürünü, daha önce var olan, özellikle idealizm, realizm, ve pragmatizme dayalı tanımlar ve bunlar arasındaki farklara ilişkin tartışmalara dayalıdır. Bu çaba, bir kez daha “eğitim” sözcüğünün ne kadar farklı anlamlarda kullanıldığını göstermesi bakımından ortak bir tanım geliştirmenin zorunluluğunu vurgulamıştır.

Bu yaklaşım içerisinde gördük ki, özellikle Türkiye’de eğitim sözcüğü ana itibarıyla altı farklı anlamda kullanılmaktadır. (1) Milli Eğitim Bakanlığı dendiğinde “disiplin”; (2) Milli Eğitim Bakanlığı dendiğinde “Sosyal Hizmet”; (3) bir kişideki eğitim düzeyi dendiğinde “kazantı”; (4) bir kimsenin eğitimini tamamladığı yer dendiğinde “öğrenim”; (5) ‘belli bir toplumda eğitim, tümüyle bağımsız bir değişken sayılmaz’ dendiğinde “sosyal kurum”; (6) ve son olarak, ‘eğitim, kültürleme sürecinin kasıtlı bir aracı ve biçimidir’ dendiğinde ise bizim ortak tanım olarak önerdiğimiz “eğitim” anlaşılmaktadır. Dikkat edil-

3. S. Ertürk, **Eğitimde “Program” Geliştirme**, ss. 9-12.

diğinde anlaşılacağı üzere, ilk beş kullanım biçiminin herbiri anlam olarak altıncıya dayalıdır. Diğer bir deyişle, hepsinde ortak payda “kasıtlı kültürleme” kavramıdır. Birinci anlam, kasıtlı kültürleme yollarının incelenmesiyle; ikinci anlam, kasıtlı kültürleme olanaklarının sağlanmasıyla; üçüncü anlam, kasıtlı kültürlemeden alınan pay ile; dördüncü anlam, kasıtlı kültürlenmeye kuramsal bir çerçeve içinde maruz kalma düzeyi ve süreciyle; beşinci anlam ise, kasıtlı kültürlemeye dönük kuruluşlar ve edegenlikler bütünüyle ilgilidir. Bu nedenle, kavramsal temel altıncı anlam olduğundan buna “eğitme” demek uygun olacaktır kanısındayız. Dolayısıyla, ortak bir tanım olarak, eğitimi, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişme meydana getirme süreci olarak tanımlayabiliriz. Ne var ki, ülkemiz eğitimcileri arasında gittikçe yaygınlaşan bu tanım, eğitimcilerin eğitim alanında yetkili konuma sokulmaması nedeniyle, eğitim politikalarının geliştirilmesinde ve bunlara ilişkin tartışmalarda henüz yaygınlık kazanmamıştır.

Şimdi hem felsefeyi hem eğitimi güçlükleriyle belirttikten sonra artık eğitim felsefesine dönebiliriz. Bu genel çerçeve içinde Türkiye eğitim felsefesine doğru yönelince kopyacılık yerine yaratma çabasına girişme gerekliliği farkedilmemiştir. Yalnız eğitim felsefesi hakkında değil, hemen hemen her alanda, Türkiye’de uzun süredir ‘nakilcilik’ (aktarmacılık), varlığını gösteredürmüş; yaratma çabasına girişmeye -âdeta- karşı çıkmış; “çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma hırsı ile “aktarmacılık” birleşince ilerlemeyi güçleştirendürmüştür. Hazır yanıtların çoğu zaman geçmişe ait olduğu âdeta unutulmuş gereksiz çabalara girişilmiştir. Yaratıcı eğilimler hep engellenmiştir. Böyle bir girişimin ortak çalışmayı zorunlu kılması çoğu zaman gözden kaçırılır olması, kubaşma fikrine pek varılmamış; bu ülkede tekçi savlar, diktacılığa yöneltici oladürmüştür.

İlerleyiş hızı ve yönü ile hedefler ve dilekler arasında farkların varlığı ve büyüklüğü, Türkiye’de -esas itibarıyla- RİCATÇILIK-İLERİCİLİK (ÜTOPYACILIK), SÜRÜKLENMECİLİK, TUTUCULUK, İLERLEMECİLİK yaklaşımlarını kapsayan *beşli sistemi*⁴ ortaya çıkarmış; bunlar içinde görülen grupların çoğu “doğrularım bellidir” anlayışıyla varlığını göstererek iç savaşa yönelmiş, sonuna doğru hep kurtuluş için dikta ister istemez yer almış; ve buna karşı “kurtuluştan kurtuluş” girişimi gittikçe güçlenmeye başlamıştır.

Sözünü ettiğimiz beşli sistem içinde toplumdaki zorunlu değişmeye karşı direngen ve mevcut düzeni koruma çabası içinde olan statükocu bir tutuculuk; geçmişteki belli bir devrenin özlemine kapılarak oluşmuş

4. S. Ertürk, **Diktacı Tutum ve Demokrasi**, ss. 16-18; **Türkiye’deki Bazı Eğitim Sorunları Üzerine Düşünceler**, ss. 34-35.

düzeni suçlayan ricatçılık (islamiyetçilikteki şeriatçılık; İslamdan önceki Türk törelerine ağırlık getiren kavrayış); düzeni suçlayarak geleceğe yansıtılmış değişmez bir hedef uğruna ne pahasına olursa olsun toplumu değiştirme hırsı içinde olan ütopyacılık veya ilericilik; tevekküle düşercesine ne olursa münasiptir diyerek yöneltilen değişmelere kapılıp sürüklenenler yani sürüklenmecilik; ve nihayet problem çözücü olmayı ve bilimsel yöntemi yaşamın ve toplumun türlü alanlarına uygulama alışkanlık ve gücünde olmayı gerektiren, değişmeyi kontrol tutumuna yönelik olan ilerlemecilik varlığını gösteredirmiştir. Şüphesiz değişmeye karşı direnmenin faydasız hatta tehlikeli, olanlara kapılıp sürüklenmenin yetersiz hatta zararlı, taşılara sarılmanın sakat, ütopya, ileridekine sarılmanın dayanaksız, üstelik zaman zaman korkunç; değişmeyi kontrol tutumuna yönelmenin olumlu fakat zor olduğu söylenebilir. Bu nedenlerle uygulamalara girildiği zaman bunalımların yer alması kaçınılmazdı.

1960'larda belirtebildiklerimiz gerçekleşti. Başlangıçta tutuculuk ile ilerlemecilik arasındaki mücadele varlığını gösteriyordu. Kısa bir süre içinde acelecilik, hızlı değiştirme hırsı varlığını gösterdi. Halk içinde çoğunluğu oluşturan tutucular ve ilerlemeciler hükümeti kolayca kuramayınca azınlığın içindeki ricatçılardan destek alınmaya başladı. Azınlığın azınlığı olan ilerici yederler, çabucak "en doğruyu", "en iyiyi" sözüm ona buluverip âdeta fanatizme düşmüş gibi göründüler; düzeni değiştirme hırsı ile giriştiler. Bir bakıma azınlıktan daha etkili hale gelmiş oldu. Sağ sol ile sorunun çözülebileceğini sananların sayısı gittikçe artmaya başlamış; iç savaşa doğru yönelme tehlikesi bir çoklarıncaya bir zorunluluk olarak görülüyordu. Bu insanın sabit tutulmasının bir sonucuuydu. Değişmenin ister istemez bireyde odaklaşma zorunda oluşu farke dilememiştir. Kalkınma hırsının fazla yüksekliği, yolun çeşitliliği içinde farklı, sözüm ona doğrular insanı insana karşı döğüşmeye yöneltmiştir. Ülkedeki istendik gelişme hızının, bizim öğrenme hızımızı kat kat aşması gerektiği bir türlü anlaşılacak istenmemiş, yirmi yıl içinde dikta-demokrasi savaşı da varlığını gösteredirmiştir.

Az önce belirttiğimiz "kurtuluştan kurtuluş" girişiminin gittikçe güçlenmeye başlamış olması problemi çözmemiş gibi görünüyor. Beşli sistemdeki ilericilik bastırılmış, tutuculukta ve ilerlemecilikte bölünmeler yer almış, sürüklemecilik daha etkili hale gelmiş, ricatçılık iyice güçlenmiş, ricatçılar içindeki dinciler ile töreciler külliyen ayrı olmaları gerekirken, bir de Türk İslâm sentezi gibi gerçekçilik dışındaki anlayış söz sahibi olmaya başlamış, demokrasinin ve Türkiye'mizin esası ve temeli olan lâiklik savaşı hale gelmiştir.

Toplumdaki ve kültürdeki oluşmalar, gelişmeler ve yönelimler eğitimin alacağı biçimi ve işleyişi dolaylı ve dolaysızca etkiliyor olması

gerekir. Nitekim demokratikleşme çabası içinde uğraşırken eğitime ağırlık verilir olmuş; ancak eğitimin özdesini anlamaya hiç varılmamış; aktarmacılığın baskınlığı yüzünden yenilik yaratma çabasına yönelmeye girişilmemiştir. Yetiştirme hareketi, esas itibarıyla öğretmene yöneltilir görünmüş; gerçekte ise yetkili kılınanlar, hep kendi kavrayışları doğrultusunda hükmetmeye uğraşadurmuşlardır. Fakat bu hükmedişler içinde beklentiler ile oluntular, çoğu zaman farklı olmuş ve kalmıştır. Görülebildiği kadarıyla çeşitli alanlarda ve özellikle eğitimde Türkiye'deki gelişmeler sınırlı kalmış, bu arada fikirlere yönelirken görüşler "tek doğru" ve "çok yanlışlar" anlayışına indirgenmiş, farklılıklara karşı bakıldıkça "daha doğru" ya da gerektiğince "eski doğru" sundan vazgeçebilme yolu bir türlü yaygınlaşamamıştır. Böylece seçilebilmiş nice seçenekler örtülü kalmış; çoğu, hiç ortaya çıkamaz hale gelmiştir. Hatta, bazı gizli seçenekler hâlâ sezebilme ve farkedebilmemizin ötesindedir.

Buraya kadar tanımlayabilip genelleştirmeye uğraştığımız felsefe ve eğitim hakkında, Türkiye'deki bütünleşme durumunu güçleştiren yönelimler etrafında belirtebildiğimize bakılınca, aktarmacılıktan kurtularak girişilecek yaratmanın zorunluluğu karşısında rahatça diyebiliriz ki, yeni bir Türk Eğitim Felsefesini oluşturmak ve geliştirmek zordur, daha uzunca bir süre bu zorluk, varlığını koruyacak gibi görünüyor. Kuşkusuz, zorluğa bakış, kaçışa geçiş anlamına gelmeyecektir. Öyleyse bazı temeldeki güçlüklerle yönelik kalmak gerekiyor.

Türkiye'de eğitim felsefesine girişince, seçmelik değerlerin ve ana sayıtların neler olacağı hakkında uğraşmak gerekiyor. Bunlara yöneltince tümü denenecek -örtülü örtüsüz, hatta gizil- seçeneklerin varlığı ile karşı karşıya olduğumuzun hakkıyla farkedilmesi gerekir. Kuşkusuz gereken ve gerçekleşen apayrıdır. Bunlar karşısında "hoşgörü" alışkanlığı, eleştiri ve bir de özeleştiri gibi davranışlarımız düzeyimize ulaşabilmiş ve çoğalmış olsaydı ve bunları aşabilmiş yani davranışlar oluşup yerleştirilip kökleşebilseydi, belki de seçeneklerle verimlice uğraşılabilirdi; gerekçeli seçenekler uygulamaya yöneltilebilecek işleyip işleme-diğine bakılabilecek ve sonuca doğru varılabilecekti. Ne yazık ki bu yaklaşım pek sağlanamamıştır; kanımızca sağlanamazdı da çünkü, en temelde gördüğümüz "doğmatizm" dir. Yirmi yıl içinde farkedilişi henüz yaygınlaşmamış bulduğumuz, direnen tehlike saydığımız doğmatizm, varlığını sürdürmektedir.

Türkiye'de görebildiğimiz güçlüklerle ilgili durumu kavrayabilmek için dış ülkelerdeki "-izm" lerarasındaki ilişkilere- özellikle aktarmacılıktan söz edildiği de hatırla tutularak bakılmaya çalışıldı. Temelde idealizmin ve realizmin baskın görüldüğü; mutlakçılığın (saltıklığın) her türüne karşı Amerikan kaynaklı pragmatizmin, bazı çabalara karşın

yetişkinler arasında hakkıyla yaygınlaşamadığı; Avrupa'da etkili olduğu söylenen varoluşçuluğun, çoğunluğa iyice yabancı kaldığı anlaşıldı. Bu gelişmelere ilişkin birkaç tez çalışması bu anlayışı desteklemiş oldu. Şüphesiz daha geniş çapta yapılabilecek araştırmalar sağlanabilirse, daha daha genele dönük kararlara doğru varılabilir.

Türkiye'de yirmi yıl önce tanıyabildiğim, yalnızca biri pragmatizme, diğerleri idealizm veya realizme dönük olan beşli sistem görüşü, gözlemlerle doğrulandı. Ancak, sezebildiklerimizin gerçek doğrulanması, yıllar içinde ülkemizdeki seçim sonuçlarıyla olmuştur.

Görülüyor ki artık "yollardan hangisinin biricik doğru" olduğu ve kalacağı hırsından sıyrılabilmek gerektiği çoktan belli olmuştur. Öyleyse, toplumun ve bireylerin ihtiyaçlarını giderme çabasına dönük olarak gerekçeli seçeneklerle uğraşmaya girişilebilir. Denenel seçenekler uygulamaya yöneltilebilir.

Bu genel çerçevede içinde geçerli eğitimin gerçekleştirilebilmesi için eğitim felsefesinin tutulacak değerlerini ve temel sayıtlarını oluşturma ve geliştirme çabası ile karşı karşıyayız. Bu demektir ki hazır yanıtlardan kurtulmayı -uzağında değil dışında kalmayı ve her türden yararlanıştan da kaçmayarak- yeni sorunlara yeni yanıtlar yaratmayı zorunlu kılıyor. Bu zorunluluk ortaklaşa düşünmeyi ve kubaşıyor olmayı gerektiriyor. Bu sayede bütün bu çalışmalar içinde tıpkı bilimde olduğu gibi, zerrelere var olacak, birleşecek, bütünleşecek ki Türk eğitim felsefesi -bazı seçeneklerimiz de var kalarak bizim malımız olarak gerçekleştirilsin.

Eğitim felsefesini gerçekleştirme dileğinde isek: ileri ülkelerde yapılabilmeleri alıp kopya etmek marifet değil; Atatürk'ten başlayarak olmuş, gelişmiş büyükleri alıp tekerrüre girişmek çıkar yol değil; dünyayı etkilemiş güçlü bir filozofu alıp uygulamaya kalkışmak ya da halen yaşamakta olan seçkinlerimizi alıp onlara göre yönelmek meziyet değil. Bilimlerden destek alarak araştırmalara girişerek kendi ihtiyaçlarımızı anlayabilme, olanaklardan tamamıyla destek alabilmeye uğraşmak zorundayız. Elbette ki böyle bir yaklaşıma girişince: bazı sayıtlara ve değerlere dayalı, hemen söylenebilecek bazı örnekler üzerinde, durmak istiyor ve yanıtla varmak istiyorsak; kubaşma esas alınmalı, bilime ağırlık verilmeli; doğrulara tutsak olmamalı; asıl, yanlışları aşabilmeli ve kubaşarak anlaşmalı; işe dönüklük esas olmalı; işe -vurukçu yaklaşım korunmalı; sınırlarımız bilinmeli... Böyle söylediklerimize yakın ve uzak fikirler gelirse, daha önce söylenmiş ve benimsenmemiş olanlar artarsa, hemen tartışmalar ve itirazlar oluşacak ve artacaktır.

Bütün bunları belirttikten sonra Türk Eğitim Felsefesinin zorunluluğu, aynı zamanda güçlüğü üzerinde durarak, vurgulamak gerekir ki aktarmacılıktan kurtulalım, doğru; fakat en temeldeki engelimiz olan direnen tehlike: dogmatizmden kurtulmadıkça ilerleyişimiz olası değil!

YAYINLANMAMIŞ ŞİİRLERİNDEN

SEVMİŞİM

Güçlüyüm ki:
Vuruşsa vuruş,
Kırışsa kırış,
Dövüşse dövüş
Fakat neyleyeyim:
Sevmişim bir kere
Dünyaları,
Sevmişim!

ÇIRA GİBİ

Kurşun,
Hedefi bulmadan
Bir ömür harcanıp gitti.
Oyunlar
Daha ateş almadan,
Ne canlar
Çıra gibi yanıp gitti!

İŞLEYİŞTE DÜNYA VARDIR

Sağda desek solda desek,
Yanak vardır, yanak vardır.
Orta desek
Dudak vardır
Altı vardır, üstü vardır.
İçte ise
Bir dil vardır
Kökü vardır, önü vardır;
Sağı vardır, solu vardır;
Altı vardır, üstü vardır,
Her yanı vardır!
İşte bunda dünya vardır.

NE DİYELİM

- NEYLEYELİM

“Öküz olsa güç veririz,
İnek olsak süt veririz.”

HALK DEYİMİ

Öküz iş yapar doğru.
Öküzler olmak istedik, ne fayda!
Hükmeden çevreye öküzler,
Nice öküzler!
Hükmetmeler, hükmetmeler,
Bizi sıfır sayınlar,
Sayınlar böylece bizleri
Birler olalım, biricikler...
Tomurcuk gibi duruverelim hâlâ
Neyleyelim!
Atıversinler bizleri bir yerlere,
Boğalar kalalım hâlâ boğalar!
Başka çare yok:
Ne mutlu diyelim,
Diyebilelim bunları candan!
Diyebilelim bunları candan!
Yıllarca, nice yıllarca. ...

1979 ŞİİRLERİ, H. S. ERTÜRK

ADRES VE DOST

Vuruşma kırışma çok oldu,
Nice yüceler yok oldu.
Hak aradık aç kaldık,
Dalkavuklar tok oldu.
Bulaşan bulaşana
Ulaşan ulaşana
Hani nerde dostluk
İnsandan insana?
Adres ver dost, adres ver!

DOĞRUCA YOLLAR VAR OLUNCA

Büyüktür, dürüstçe davranmak;
İlle de ahlâklı görünmek değil!
Büyüktür
İnsana, insanlığa yararlı olmak;
En namuslu olmaya uğraşmak değil!

İNSANLAR İÇİNDE

Kimi dürtüst, keskin değil;
Kimi keskin, dürtüst değil,
Hem dürtüst, hem keskinse!...
İşte problem kişi:
Bu düzende...

ÜLKELER İÇİNDE

Bu toprak bizimdir,
Bu vatan bizim;
Bu insan da bizim,
Bizim.

OLAN OLDUYSA

Haksız sayılmıyım ben;
Çünkü:
Kendi haklarımı çaldırdım.
İnat getiriyorum şimdi:
Yeni haklar yaratacağım!

ÇARE KALMAYINCA

Şikayetsizlik ülkesinde
Bizler:
Okur, yazar, dinleriz;
Konuşuruz da.
Onlar:
Okumazlar, anlamazlar,
Öterler...
Çaresizlikler içinde
Ne yapsak ki?
Ötsünler be, ötsünler...

1984 ŞİİRLERİ, H. S. ERTÜRK

AMERİKAN BASININDA ERTÜRK

“Mr. Erturk, who is an instructor in education here at Newark State, related some of his experiences in this country that demonstrated how inadequate is the knowledge of most Americans in respects to peoples of foreign countries. Too often, he added, we can only see the badness in people, and condemn them for it. “All people are good if you can see the goodness in people, “ he stated. He summed up the thoughts of all the other speakers when he said that once people learn to understand and respect the true cultures of all peoples, then will the world be a civilized one.” (Reflector, May 18, 1959)

“Mr. Selahattin Erturk, a citizen of Turkey who has been sent to America for Teacher Education, is taking an assignment in our Education Department teaching philosophy. Mr. Erturk did his undergraduate work at Ankara University in Turkey in the field of philosophy and has recently completed his masters degree at Teachers College, Colombia University. His experience includes teaching philosophy at Konya, Turkey and at Kars, Turkey and teaching sociology and psychology at Ankara University. Some of Mr. Erturk’s assignments will be lecturing in comparative education with emphasis on Turkish culture and Education.” (Reflector, November 17, 1958)

TURKISH CLASS

PRESENTS...

The College Center Series of Newark State College will present a Turkish program this evening, May 11, 1959. The program begins at 8 p.m. in the Little Theatre.

The symposium, which is being organized by Mr. Selahattin Erturk and his Turkish class, will feature two professional Turkish dancers who will display various national dances; also appearing will be several professional Turkish musicians who will entertain with traditional Turkish music.

Mr. Erturk, who will be the master of ceremonies, will take part in the program himself, as he plans to read a few poems for the audience. It is also hoped that several of the girls of the Turkish class will be able to take part in the program by rendering two song-and-dance selections.

The group is hoping for a large turnout. In the words of Mr. Erturk, "We are hoping to have our American friends prove that the Little Theatre is too little for such programs!"

PTA TO HEAR COLLEGE SPEAKER

Prof. Selahattin Erturk will discuss "The Cultural Bases of the Turkish-American Friendship" before the Jefferson School PTA today at 8 p.m. in the school.

Professor Erturk, who served as a lieutenant in the Turkish Army and formerly taught at several Turkish high schools and the Normal School of Ankara, presently is assistant professor of philosophy at Newark State College, Union. He is completing work for his doctorate at New York University.

Officers will be elected. A social period will follow.

PTA TO HEAR TURKISH PROFESSOR

South Plainfield - Selahattin Erturk, a Turkish professor now teaching in New Jersey, will address the Franklin School PTA at 8 p.m. Monday, in the school. His topic will be "Image of America."

Professor Erturk, who served as a lieutenant in the Turkish Army and formerly taught at the University of Ankara, presently is an assistant professor of philosophy at Newark State College, Union.

He is studying for his doctorate at New York University.

THE NATURE OF THINGS — Under the trees on Newark State campus — what better place to study philosophy! Professor Selhaddin Erturk, Turkish philosopher and poet, conducts class for summer session students at the teachers college in Union. The Turkish educator is studying the American school system under the auspices of his government. A graduate of Ankara University in his native country, Professor Erturk holds a master's degree from Columbia University and is currently completing work for a doctorate at New York University. He is completing his second year as a faculty member at Newark State.

CALL IT 'SENLIK' IN UNION

By JOSEPH ROSENBERG

Staff Correspondent

UNION - The Turks also have a word for it-senlik, pronounced chenlick. It means a pleasant, enjoyable performance.

Senlik was the aim last night of Prof. Selhattin Erturk, Turkish poet and philosopher at Newark State College, who presided over the second Turkish night at the college. The senlik was apparent as the audience of 350 Americans, with a sprinkling of a few Turks, clapped, sang or tapped their feet to a spirited program of rousing, rollicking songs from Turkey.

There was also a professional dance pair named Yilmaz and Nilufer Duru, the latter his wife, who was dressed in a veiled green costume befitting a humid day on the Bosphorus outside Istanbul. They danced some powerful pieces-comic and serious-that could have shook the Ottoman Empire long before the Western powers did it in World War I.

NO HAREMS

Answering the question asked most of him, Erturk declared there are no more harems in Turkey. "If there were," he said his favorite reply is, "do you think I would leave to come to this country? The golden age is gone." His wife and daughter joined in the applause.

Dr. Irfen Dogrusoz, a general practitioner from Brooklyn whose "velvet voice" is often heard in Istanbul radio, sang about a doctor's patient who asked for kisses, not medication. He accompanied himself with how on an ancient instrument, the tambura, resembling a lean banjo.

"What we need next year," Erturk said at the conclusion, but still full of enthusiasm, "is more room."

BİR YARI YILIN ARDINDAN

Ertürk, EBB 207 Eğitim felsefesi dersini okuttuğu dönemin sonunda öğrencilere “Eğitim Felsefesi dersi, kaynak kitaplarda verilmek istenenlerin dışında size ne kazandırmıştır?” sorusunu sormuştur. Öğrenci yanıtlarının bazıları aşağıda verilmiştir.

YANITLAR

- . Eğitim felsefesi dersi bize dünyaya, değişik bir bakış açısı, çok yönlü düşünme, özgür düşünme, dogmalardan kurtulma, iyi demokrasiyi yaşama ve yaşatma konusunda yol gösterici olmuştur.
- . Dersin işlenişinde, öğrenciye demokratik ortam sunularak, onun görüşlerini ortaya rahat bir şekilde koymasının yararı kendi yaşantılarımız yoluyla kazandırılmıştır.
- . Derste, özellikle gençlerin duygu, düşüncelerine büyük önem verilmesi gerektiği, onların gelecekte önemli roller alacak bireyler olarak sağlıklı yetişmesinin önemi iyice vurgulanmıştır.
- . Karşılaştığımız bir karşıt düşünceye tarafsız bakabilmeli, yani esnek bir düşünce yapısına sahip olmalıyız.
- . Hiçbir zaman bilgilerimize dur dememeli onları sürekli yenileme yolunda olmalıyız.
- . Kelime hazinemiz genişledi. Yeni kelime ve kavram ufumuz oluştu. Kullandığımız kelimelerin kökeninin nereden geldiğini öğrendik.
- . Hakikat, gerçek nedir? Olayları en az iki kez inceleme yeteneği kazandırıldı.
- . Toplumun duruk değil, dirik olduğu bilinciyle hareket ederek, gençlerin kendi değer sistemlerini oluşturmalarına katkı getirilmelidir.